

អ.ស.ប បង្ហាញក្តីកង្វល់ចំពោះ“ការបំបិទសំឡេងដៃគូនយោបាយនៅកម្ពុជា”

លោកស្រី រ៉ូណា ស្មីត (Rhona Smith) អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជា @សហការី

ដោយ សៀង ភារៈ rfi 20/06/2019

ក្រុមអ្នកជំនាញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា បានបង្ហាញកង្វល់របស់ខ្លួនចំពោះនិន្នាការ កើនឡើងនៃការគាបសង្កត់ដោយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទៅលើមតិយោបល់ផ្ទុយពីខ្លួន។ តែគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជាហៅការលើកឡើងបែបនេះថាជាការបំភ្លៃការពិតនៅកម្ពុជា។

“យើងមានកង្វល់អំពីការប្រើប្រាស់ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីដាក់គោលដៅទៅលើ ការនិយាយស្តីដោយសេរី ទាំងតាមអូហ្វឡាញ(Offline) ទាំងតាមអនឡាញ(Online)” នេះជាការលើកឡើងរបស់លោកស្រី រ៉ូណា ស្មីត អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា និងលោក ដារីដ កាយ៉េ អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីការលើកស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិសេរីភាពនៃគំនិត និងការបញ្ចេញមតិ។

យោងតាមសេចក្តីថ្លែងការណ៍ពីទីក្រុងហ្សឺណែវ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា អ្នកជំនាញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិទាំងពីររូប បានបញ្ជាក់ថា ការរឹតត្បិតណាមួយលើសេរីភាពបញ្ចេញមតិ ឬសេរីភាពក្នុងការជួបប្រជុំ ត្រូវតែបានកំណត់តាមនិយមន័យចង្អៀតមួយ។

ជាការកត់សម្គាល់ការចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍បង្ហាញក្តីបារម្ភរបស់អ្នកជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិធ្វើឡើង បន្ទាប់ពីសមាជិកអតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ជាច្រើនរូបត្រូវបានអាជ្ញាធរចោទសួរ កោះហៅ ឬឃុំខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមក្នុងការប្រមូលផ្តុំ និងការអត្តាធិប្បាយគាំទ្រអតីតមេដឹកនាំទាំងពីររូបរបស់គណបក្សប្រឆាំង គឺលោក កឹម សុខា និងលោក សម រង្ស៊ី។

ក្រុមអ្នកជំនាញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិក៏បានអំពាវនាវដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឲ្យស្តារនិន្នាការធ្លាក់ចុះនាពេលបច្ចុប្បន្ន ក្នុងការទទួលបានសិទ្ធិនយោបាយ និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន។ ក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដដែល អ្នកជំនាញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិបញ្ជាក់ថា ដល់ពេលដែលរដ្ឋាភិបាលដឹកនាំឲ្យផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌នយោបាយទៅជាកិច្ចសន្ទនាមួយដែលផ្តោតទៅលើបញ្ហាជាជាន់ផ្តោតទៅលើបុគ្គល ដែលជាវិធីសាស្ត្រមួយធ្វើឲ្យមានមូលដ្ឋានរឹងមាំសម្រាប់សន្តិភាពយូរអង្វែង។

លោក កត្តា អ៊ិន ជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា និងជាអ្នកនាំពាក្យនៅកម្ពុជាបានលើកឡើងថា នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាប្រជាពលរដ្ឋបានអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយសេរី សេរីរហូតដល់ចង់ហួសព្រំដែនទៅទៀត។ លោកបញ្ជាក់ថារដ្ឋាភិបាលតែងតែពិនិត្យមើលថា តើបុគ្គលណា ដែលបំពានច្បាប់ ហើយរដ្ឋាភិបាលត្រូវតែអនុវត្តទប់ស្កាត់មិនឲ្យមានការរំលោភសិទ្ធិនោះទេ។

លោកបញ្ជាក់ថាអ្វីដែលលោកស្រី រ៉ូណា ស្ទីត បានលើកឡើងនេះគឺវាយផ្ទុយទៅនឹងទិដ្ឋភាពនៅកម្ពុជា វាជាការវាយតម្លៃមិនត្រឹមត្រូវ វាជាការវាយតម្លៃតែមួយជ្រុង និងជាការវាយតម្លៃ ដែលមានចារឹកនយោបាយនៅពីក្រោយ ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់រដ្ឋាភិបាល។

អ្នកជំនាញ អ.ស.ប ព្រួយបារម្ភរឿងរដ្ឋាភិបាលបន្តនិន្នាការបង្ក្រាបសំឡេងប្រឆាំង

(រូបកណ្តាល) អ្នករាយការណ៍ពិសេសអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា អ្នកស្រី រ៉ូណា ស្មីត (Rhona Smith) ក្នុងជំនួបជាមួយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងនៃនដី លោក ជា សុផារ៉ា កាលពីថ្ងៃទី៧ ឧសភា ២០១៩។ Photo courtesy of Special Rapporteur Cambodia

ដោយ មាន ឫទ្ធិ RFA 2019-06-19

មន្ត្រីជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស ព្រួយបារម្ភរឿងរដ្ឋាភិបាលបន្តបំបិទ និងបង្ក្រាបសំឡេងប្រឆាំង។ ពួកគេអំពាវនាវដល់រដ្ឋាភិបាលឱ្យស្តារស្ថានភាពឱ្យល្អប្រសើរឡើងវិញ និងដាក់មករកវប្បធម៌សន្ទនា។ មន្ត្រីនាំពាក្យរដ្ឋាភិបាល បានសំដែងការសោកស្តាយចំពោះការលើកឡើងនេះ ដោយចាត់ទុកថា ជាការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានមិនពិត។

អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា អ្នកស្រី រ៉ូណា ស្មីត (Rhona Smith) និងអ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីការលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិនៃការបញ្ចេញ និងសម្តែងមតិ លោក ដាវីដ ខេយ៍ (David Kaye) លើកឡើងក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ចេញផ្សាយថ្ងៃទី១៩ មិថុនា ថា ខ្លួនមានកង្វល់ចំពោះនិន្នាការកើនឡើងនៃការគាបសង្កត់ដោយរដ្ឋាភិបាល ទៅលើសំឡេងប្រឆាំង។ មន្ត្រីជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិទាំងពីររូបនេះ ហៅនិន្នាការនេះថា ទំនងជាការប៉ុនប៉ងរបស់អាជ្ញាធរនៃរបបក្រុងភ្នំពេញ ក្នុងការបំភិតបំភ័យ ឬបំបិទសំឡេងក្រុមអ្នកនយោបាយគណបក្សប្រឆាំង។ អ្នកនាំពាក្យរដ្ឋាភិបាលលោក ផៃ ស៊ីផាន ទាត់ចោលកង្វល់ដែលលើកឡើងដោយមន្ត្រីជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិនាពេលនេះ។ លោកហៅការលើកឡើងនេះថា ជាការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានមិនពិត ដែលថាគណបក្សប្រឆាំងនៅកម្ពុជា ពុំមានសិទ្ធិសេរីភាពនោះ។ ដោយមិននិយាយសំដៅទៅគណបក្សសង្គ្រោះជាតិថា ជា

គណបក្សប្រឆាំងនោះ សម្រាប់លោក ផៃ ស៊ីផាន លោកថា គណបក្សប្រឆាំងនៅកម្ពុជា ដែលជាសមាជិកឧត្តមក្រុមប្រឹក្សា ផ្តល់ និងពិគ្រោះយោបល់នោះ កំពុងតែប្រតិបត្តិដោយសេរីនៅកម្ពុជា៖ «ជាការសោកស្តាយមួយ ចេញសេចក្តី ថ្ងៃដំបូងមួយដែលវាប្រាសចាកពីការពិត ហាក់បីដូចជាមានបំណងលាក់បាំងអ្វីមួយ។ ចំណុចទីមួយ ដែលលើកឡើង ថា មានការបិទសេរីភាពចំពោះគណបក្សប្រឆាំង គឺខុសទាំងស្រុងតែម្តង ដ្បិតអី កម្ពុជាហ្នឹង គណបក្សប្រឆាំងកំពុងតែ ប្រតិបត្តិការដោយសេរី ហើយគណបក្សប្រឆាំងដែលជាសមាជិកនៃឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់ ទទួលបានប្រាក់ បំណាច់ថែមទៀតដើម្បីធ្វើចលនានយោបាយរបស់លោក។ រីឯគណបក្សមួយទៀត ដែលគេហៅថា គណបក្សដែលត្រូវ បានរម្ងាយដោយតុលាការកំពូល ជារឿងដាច់ដោយឡែកនោះទេ។ មិនមានអ្វីពាក់ព័ន្ធនឹងគណបក្សប្រឆាំងនៅកម្ពុជា នោះទេ»។

កង្វល់ និងក្តីព្រួយបារម្ភរបស់មន្ត្រីជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិនៅពេលនេះ កើតមានឡើង ក្រោយពេលដែលអាជ្ញាធរ និងតុលាការនៃរបបក្រុងភ្នំពេញ បានចេញដីកាកោះហៅសកម្មជនគណបក្សសង្គ្រោះជាតិជាបន្តបន្ទាប់សរុបជាង ១២០ នាក់ ជុំវិញករណីដែលពួកគេបានប្រមូលផ្តុំគ្នាហូបរំលែក និងត្រៀមខ្លួនចាំទទួលមេដឹកនាំរបស់ខ្លួនត្រលប់ចូលស្រុក វិញ។ អាជ្ញាធររបបក្រុងភ្នំពេញ ហៅការជួបជុំនេះ ជាទង្វើផ្ទុយនឹងសាលដីកាតុលាការកំពូល ដែលបានរម្ងាយគណបក្ស សង្គ្រោះជាតិ កាលពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ កន្លងទៅ។

យ៉ាងណាក៏ដោយ មន្ត្រីជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិទាំងពីររូបនេះ គូសបញ្ជាក់ថា ពួកគេមានកង្វល់អំពីការប្រើប្រាស់ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីដាក់គោលដៅទៅលើការនិយាយស្តីដោយសេរី ទាំងនៅលើបណ្តាញអ៊ីនធឺណិត និងទាំងនៅក្នុង សង្គមធម្មតា។ មន្ត្រីជំនាញទាំងពីររូបនេះគូសបញ្ជាក់ថា ការរឹតត្បិតលើសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ ត្រូវតែមានដែន កំណត់ និងត្រូវកំណត់និយមន័យឱ្យបានច្បាស់លាស់ ហើយថា ការណ៍គ្រាន់តែគាំទ្រមេដឹកនាំនយោបាយ មិនស្ថិត ក្រោមការកំណត់បែបនោះឡើយ។

មន្ត្រីជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិទាំងពីររូបនេះ ហៅការកោះហៅសកម្មជនគណបក្សសង្គ្រោះជាតិក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំនេះ ថាទំនងជាធ្វើឡើងផ្ទុយនឹងគោលការណ៍ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ជាពិសេសគោលការណ៍សិទ្ធិ ស្មើគ្នា និងសិទ្ធិមានពេលវេលា និងមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការត្រៀមការពារខ្លួនរបស់ពួកគេក្នុងពេលមានដំណើរ ការតតាំងក្តីក្តៅចំពោះមុខច្បាប់។

មន្ត្រីជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិទាំងពីររូបនេះ អំពាវនាវដល់រដ្ឋាភិបាល ឱ្យស្តារនិន្នាការនៃការធ្លាក់ចុះបច្ចុប្បន្ន ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិនយោបាយ និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន។ ពួកគេក៏មិនភ្លេចជាសំឡេងនៃរដ្ឋាភិបាល ឱ្យងាកមក ដឹកនាំផ្តោតលើវប្បធម៌សន្ទនាជាជាងផ្តោតលើបញ្ហាបុគ្គល ដើម្បីធានាថា កម្ពុជាមានសន្តិភាពយូរអង្វែង និងការអភិវឌ្ឍន៍ ប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

